

SİVAS TİCARET VE SANAYİ ODASI

EYLÜL 2025 İSTATİSTİKLERİ

İÇİNDEKİLER

1. SGK & İşkur
2. Dış Ticaret
3. İhracat
4. Turizm
 - 4.1 Uçuşlar
 - 4.2 Hızlı Tren
5. Krediler
6. Oda Verileri
7. Organize Sanayi Bölgeleri

SGK & İŞKUR

SGK	2025/01	2025/2	2025/3	2025/4	2025/5	2025/6	2025/7	2025/8	2025/9
Aktif Çalışan Sayısı									
(4A/4B/4C)	148.373	147.165	149.850	154.354	156.676	157.558	164.114	158.636	164.696
İşyeri Sayısı	11.419	11.280	11.299	11.452	11.615	11.740	11.880	12.054	12.276

2025 Ocak-Eylül Dönemi İşe Yerleştirmeler															
	Genel Toplam			Kadın			Genç (15-24)			Engelli			Yüksek Öğrenim Mezunu		
	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam
SİVAS	5.322	21	5.343	1.386	1	1.387	1.470	1	1.471	161	5	166	949	5	954

Kaynak: <https://www.iskur.gov.tr/kurumsal-bilgi/istatistikler/>

1. SGK Verilerine Göre Genel İstihdam Görünümü

Aktif Çalışan Sayısı (4A/4B/4C)

- Ocak ayında **148.373** olan aktif çalışan sayısı, Eylül itibarıyla **164.696** seviyesine yükselmiştir.
- Dokuz aylık dönemde **+16.323 kişilik net artış** gerçekleşmiş, bu da yaklaşık **%11 büyümeye** işaret etmektedir.
- En hızlı artış **Nisan-Temmuz** döneminde görülmüş, Temmuz ayında **164.114** ile güçlü bir zirveye ulaşılmıştır.
- Ağustos ayında sınırlı bir gerileme yaşanmasına rağmen Eylül ayında yeniden artış trendine girilmiştir.

İşyeri Sayısı

- Ocak ayında **11.419** olan işyeri sayısı, Eylül itibarıyla **12.276** seviyesine yükselmiştir.
- Dokuz aylık dönemde **+857 yeni işyeri** sisteme dâhil olmuştur.
- Özellikle **Haziran sonrası dönemde** işyeri artış hızının ivme kazandığı görülmektedir.
- Bu tablo, Sivas'ta yalnızca istihdamın değil, **iş kurma ve faaliyet genişlemesinin** de güçlendiğini göstermektedir.

İŞKUR Verilerine Göre İşe Yerleştirme Performansı (Ocak-Eylül)

Genel Toplam İşe Yerleştirme

- Ocak-Eylül döneminde toplam **5.343 kişi** istihdama kazandırılmıştır.
- Yerleştirmelerin %99'dan fazlası özel sektör kaynaklıdır.
- Kamu istihdamı sınırlı olmakla birlikte istikrarlı bir şekilde devam etmektedir.

Kadın İstihdamı

- Toplam 1.387 kadın işe yerleştirilmiştir.
- Kadınların toplam yerleştirmeler içindeki payı yaklaşık %26 seviyesindedir.
- Aylar ilerledikçe kadın istihdamında istikrarlı bir artış eğilimi gözlemlenmektedir.

Genç (15-24 Yaş) İstihdamı

- Toplam 1.471 genç istihdama kazandırılmıştır.
- Gençlerin toplam içindeki payı %27-28 bandında seyretmektedir.
- Bu durum, Sivas'ta genç istihdamının işgücü piyasasında önemli bir ağırlığa sahip olduğunu göstermektedir.

Engelli İstihdamı

- Ocak-Eylül döneminde 166 engelli birey istihdama yerleştirilmiştir.
- Sayı sınırlı olmakla birlikte, aylık bazda istikrarlı artış dikkat çekmektedir.
- Engelli istihdamında kamu katkısı düşük ancak sürekli.

Yükseköğrenim Mezunu İstihdamı

- Toplam 954 yükseköğrenim mezunu işe yerleştirilmiştir.
- Bu grup, toplam istihdamın yaklaşık %18'ini oluşturmaktadır.
- Üniversite mezunlarının özel sektörde istihdam edilme oranının artması, Sivas işgücü yapısında nitelik dönüşümüne işaret etmektedir.

SGK - İŞKUR Verilerinin Birlikte Değerlendirilmesi

- SGK verilerindeki aktif çalışan ve işyeri artışı, İŞKUR'un işe yerleştirme performansı ile doğrudan uyumludur.
- İŞKUR aracılığıyla sağlanan yerleştirmeler, özellikle özel sektör istihdamını destekleyerek SGK'ya yansıyan büyümeyi beslemiştir.
- Genç ve kadın istihdamındaki artış, Sivas'ta işgücü piyasasının demografik çeşitliliğinin arttığını göstermektedir.
- İşyeri sayısındaki düzenli yükseliş, istihdam artışının geçici değil, yapısal bir genişlemeye dayandığını ortaya koymaktadır.

Genel Sonuç

2025 yılının Ocak-Eylül döneminde Sivas'ta:

- İstihdam artışı güçlü ve sürdürülebilir bir seyir izlemiştir.
- Özel sektör, hem istihdam hem işe yerleştirme süreçlerinde belirleyici aktör konumundadır.
- Genç, kadın ve yükseköğrenim mezunu istihdamında dengeli bir büyüme gerçekleşmiştir.
- SGK ve İŞKUR verileri birlikte değerlendirildiğinde, Sivas'ın işgücü piyasasında nicel büyümenin yanında nitel bir dönüşüm yaşandığı görülmektedir.

DIŞ TİCARET

(Milyon ABD \$)

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değişim		Değişim		Değişim		
		Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	
Ocak- Eylül	2024	192 661		252 635		- 59 974		76,3
	2025	200 578	4,1	267 637	5,9	- 67 060	11,8	74,9
Eylül	2024	21 956		27 117		- 5 161		81,0
	2025	22 576	2,8	29 479	8,7	- 6 903	33,8	76,6

2025 yılı Eylül ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 2,8 artarak 22 milyar 576 milyon dolar,
- İthalat, % 8,7 artarak 29 milyar 479 milyon dolar,

2025 yılı Ocak- Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre;

- İhracat, % 4,1 artarak 200 milyar 578 milyon dolar,
- İthalat, % 5,9 artarak 267 milyar 637 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Sivas İli Dış Ticaret-2025

	Ocak		Şubat		Mart		Nisan		Mayıs		Haziran	
	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)
SİVAS 2025												
Gümrüklere Göre	515	2.317	312	1.043	244	3.931	521	1.946	296	1.642	489	4.262
İllere Göre	7.593	5.500	8.079	6.613	8.097	8.704	8.451	5.826	18.003	28.693	12.500	6.794
Faaliyet İline Göre	23.293	-	23.077	-	26.544	-	27.968	-	40.803	-	30.955	-
	Temmuz		Ağustos		Eylül		Ekim		Kasım		Aralık	
	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)	İhracat (Bin ABD Doları)	İthalat (Bin ABD Doları)
SİVAS 2025												
Gümrüklere Göre	617	3.272	876	4.421	380	3.028						
İllere Göre	8.073	9.026	9.014	6.116	10.794	23.218						
Faaliyet İline Göre	23.650	-	23.369	-	24.289	-		-		-		

GÜMRÜKLERE GÖRE DIŞ TİCARET

(Doğrudan Sivas gümrüğü üzerinden yapılan işlemler)

Eylül ayında Sivas gümrüğü üzerinden gerçekleştirilen ihracat ve ithalat hacmi, ilin gerçek ekonomik kapasitesini yansıtmakta yetersiz kalmaya devam etmiştir. İlin toplam dış ticaret performansı ile gümrük bazlı rakamlar arasındaki fark, Sivas'ta faaliyet gösteren firmaların işlemlerini ağırlıklı olarak çevre illerin gümrükleri üzerinden gerçekleştirdiğini göstermektedir. Bu durum, Sivas gümrüğünün lojistik, işlem çeşitliliği ve operasyonel cazibe açısından yeterince kullanılmadığını ortaya koymaktadır.

İLLERE GÖRE DIŞ TİCARET

(Sivas merkezli firmaların yaptığı ihracat/ithalat—gerçek ekonomik faaliyet göstergesi)

İllere göre dış ticaret verileri, Eylül ayında Sivas merkezli firmaların ihracat performansının istikrarlı ve büyüme eğiliminde olduğunu göstermektedir. Yılın ilk dokuz ayı itibarıyla il bazlı ihracat hacmi, gümrük verilerinin oldukça üzerinde seyretmiş; bu da Sivas'ta ticari kararların ve ihracat organizasyonunun güçlü bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymuştur. İl bazlı dış ticaret, Sivas ekonomisinin gerçek ihracat gücünü yansıtan temel gösterge konumundadır.

Sivas İli Dış Ticaret-2025

FAALİYET İLINE GÖRE İHRACAT

(Sivas'ta gerçekten üretim yapan firmaların ihracatı)

Faaliyet iline göre ihracat verileri, Eylül ayında Sivas'ta fiilen üretim yapan firmaların ihracat hacminin en güçlü performansı sergileyen gösterge olduğunu ortaya koymuştur. Bu tablo, Sivas'ın yalnızca bir ticaret merkezi değil; aynı zamanda üretim, katma değer ve sanayi temelli ihracat yapan bir il olduğunu göstermektedir. Faaliyet ili verileri, ilin uzun vadeli ihracat potansiyelinin yüksek olduğuna işaret etmektedir.

Genel Değerlendirme (Ocak-Eylül 2025)

- Sivas gümrüğü, ilin ticari kapasitesine kıyasla sınırlı kullanılmaktadır.
- İl bazlı ihracat, güçlü ve sürdürülebilir bir artış eğilimi sergilemektedir.
- Faaliyet iline göre ihracat, Sivas'ın gerçek üretim gücünü en net yansıtan göstergedir.
- İthalatta yılın ilk yarısında görülen sıçramaların ardından Eylül ayında daha dengeli bir seyir izlenmiştir.

iHRACAT

30.09.2025 TARİHİ İTİBARIYLA SEKTÖREL BAZDA AYLIK İHRACAT KAYIT RAKAMLARI(1000 \$)-TÜRKİYE

SEKTÖR	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	TOPLAM
I. TARIM	3.007.758	2.950.970	3.118.885	2.770.101	3.104.567	2.548.392	2.903.651	2.727.166	2.932.206	26.040.511
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	2.114.963	2.069.955	2.142.217	1.861.154	2.047.180	1.646.795	1.842.439	1.731.677	1.897.339	17.332.270
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.025.401	1.063.586	1.107.076	956.264	1.056.343	865.506	1.020.077	969.383	999.794	9.047.496
Yaş Meyve ve Sebze	352.915	319.009	298.244	235.547	282.675	202.683	121.380	177.337	240.351	2.230.094
Meyve Sebze Mamulleri	210.205	198.847	224.478	197.685	219.953	186.669	229.385	210.361	226.755	1.903.210
Kuru Meyve ve Mamulleri	163.630	145.190	161.281	133.383	141.417	105.399	136.280	112.218	125.029	1.222.650
Fındık ve Mamulleri	207.287	216.410	217.213	209.250	186.874	140.619	165.510	124.786	146.576	1.611.780
Zeytin ve Zeytinyağı	51.263	41.097	52.771	36.881	46.390	38.067	46.828	32.591	36.167	381.862
Tütün	85.914	66.420	62.661	77.199	99.877	99.760	113.529	95.600	112.510	813.246
Süs Bitkileri ve Mamulleri	18.348	19.395	18.493	14.945	13.651	8.091	9.449	9.402	10.157	121.932
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	284.327	275.421	304.836	287.937	335.145	313.835	370.877	338.681	347.557	2.857.983
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	284.327	275.421	304.836	287.937	335.145	313.835	370.877	338.681	347.557	2.857.983
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	608.469	605.594	671.832	621.011	722.242	587.762	690.334	656.808	687.310	5.850.258
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	608.469	605.594	671.832	621.011	722.242	587.762	690.334	656.808	687.310	5.850.258
II. SANAYİ	14.945.888	14.671.475	16.483.962	14.833.422	17.888.024	14.618.011	18.155.333	15.382.156	16.220.105	143.163.568
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.180.784	1.116.081	1.213.209	1.072.243	1.210.675	948.401	1.140.825	1.121.003	1.180.014	10.180.239
Tekstil ve Hammaddeleri	825.390	756.167	838.282	770.389	852.577	692.300	776.895	751.386	787.276	7.048.421
Deri ve Deri Mamulleri	126.181	132.256	140.708	102.719	124.107	90.520	132.737	137.420	128.988	1.115.179
Halı	229.213	227.659	234.220	199.136	233.990	165.581	231.193	232.197	263.750	2.016.639
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAMÜLLERİ	2.551.421	2.487.304	2.725.109	2.612.425	2.787.992	2.613.842	3.430.779	2.622.691	2.500.661	24.331.079
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.551.421	2.487.304	2.725.109	2.612.425	2.787.992	2.613.842	3.430.779	2.622.691	2.500.661	24.331.079
C. SANAYİ MAMULLERİ	11.213.683	11.068.090	12.545.645	11.148.754	13.889.358	11.055.768	13.583.729	11.638.462	12.539.430	108.652.249
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.409.434	1.355.121	1.414.271	1.226.206	1.515.433	1.197.515	1.583.932	1.525.708	1.490.561	12.712.390
Otomotiv Endüstrisi	2.996.573	2.976.705	3.514.370	3.142.153	3.942.741	3.405.540	3.836.090	2.732.652	3.660.742	30.205.394
Gemi, Yat ve Hizmetleri	82.415	158.784	86.356	129.783	367.052	84.068	262.653	81.744	230.420	1.483.277
Elektrik ve Elektronik	1.223.825	1.293.016	1.477.750	1.379.377	1.673.469	1.275.332	1.565.104	1.492.102	1.516.734	12.893.033
Makine ve Aksamları	790.493	807.944	915.356	853.554	1.005.620	798.677	986.373	964.275	942.512	8.064.416
Demir ve Demir Dışı Metaller	1.010.202	1.020.063	1.134.581	1.080.159	1.234.878	968.351	1.187.841	1.099.676	1.132.518	9.867.132
Çelik	1.245.933	1.232.263	1.539.488	1.299.208	1.496.969	1.428.230	1.355.817	1.386.471	1.497.336	12.455.938
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	317.208	320.265	375.154	387.224	413.702	365.543	427.774	364.158	383.280	3.353.191
Mücevher	1.163.501	878.032	566.704	503.274	840.831	381.003	739.670	587.687	503.326	6.175.579
Savunma ve Havacılık Sanayii	385.111	435.240	883.990	538.177	741.066	619.564	981.434	833.909	574.219	5.992.711
İklimlendirme Sanayii	588.988	590.657	637.623	609.640	657.598	531.945	657.040	570.079	607.783	5.449.189
III. MADENCİLİK	456.797	417.967	492.823	474.509	531.740	490.877	571.543	523.848	552.657	4.510.691
A. MADENCİLİK ÜRÜNLERİ	456.797	417.967	492.823	474.509	531.740	490.877	571.543	523.848	552.657	4.510.691
Madencilik Ürünleri	456.797	417.967	492.823	474.509	531.740	490.877	571.543	523.848	552.657	4.510.691
TOPLAM	18.410.443	18.040.412	20.095.671	18.078.032	21.524.331	17.657.280	21.630.527	18.633.170	19.704.968	173.714.770

GENEL SEKTÖREL DEĞERLENDİRME (Türkiye - Ocak/Eylül 2025)

Ocak-Eylül 2025 döneminde Türkiye'nin ihracat performansı sektörel bazda incelendiğinde; **sanayi sektörünün açık ara lokomotif rolünü sürdürdüğü**, tarım ve madencilik sektörlerinin ise daha sınırlı fakat istikrarlı bir katkı sağladığı görülmektedir. Toplam ihracatın büyük bölümü sanayi kaynaklı olup, dönemsel dalgalanmalara rağmen genel eğilim yukarı yönlüdür.

1. Tarım Sektörü

Tarım sektörü, Ocak-Eylül 2025 döneminde istikrarlı ancak sınırlı büyüme sergilemiştir.

- Bitkisel ürünler, tarım sektörü ihracatının ana kalemini oluşturmaya devam etmektedir.
- Hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar alt grubunda yılın ilk yarısında daha güçlü bir performans görülürken, yaz aylarında görece yatay bir seyir izlenmiştir.
- Yaş meyve-sebze ve meyve-sebze mamulleri, mevsimsellik etkisiyle yaz aylarında artış göstermiştir.
- Hayvansal ürünler grubunda Temmuz-Eylül döneminde belirgin bir yükseliş dikkat çekmektedir.

Genel Değerlendirme:

Tarım sektörü ihracatı, Türkiye toplam ihracatı içinde destekleyici ve tamamlayıcı bir rol oynamaktadır. Katma değeri yüksek işlenmiş tarım ürünlerinin payının artırılması, sektörün sürdürülebilir büyümesi açısından kritik görünmektedir.

2. Sanayi Sektörü

Sanayi sektörü, Ocak-Eylül 2025 döneminde Türkiye ihracatının ana taşıyıcısı konumundadır.

- Sanayi mamulleri, toplam ihracatın çok büyük bir bölümünü oluşturmaktadır.
- Kimyevi maddeler ve mamulleri, yıl genelinde güçlü seyrini korumuş; özellikle Temmuz-Eylül döneminde yeniden ivme kazanmıştır.
- Hazırgiyim ve konfeksiyon sektöründe dalgalı bir yapı gözlenmekle birlikte, toplam katkı korunmuştur.
- Otomotiv endüstrisi, yüksek hacmiyle sanayi ihracatının temel sütunlarından biri olmaya devam etmiştir.
- Makine ve aksamaları ile elektrik-elektronik ürünleri, orta ve uzun vadede ihracat çeşitliliğini artıran alanlar olarak öne çıkmaktadır.
- Savunma ve havacılık sanayii, dönemsel sıçramalarla yüksek katma değerli ihracat açısından stratejik önemini pekiştirmiştir.

Genel Sanayi Yorumu:

Sanayi sektörü, hem hacim hem de çeşitlilik açısından Türkiye ihracatının bel kemiğidir. Teknoloji yoğun ve katma değeri yüksek alt sektörlerin payındaki artış, ihracatın kalitesini olumlu yönde etkilemektedir.

3. Madencilik Sektörü

Madencilik sektörü, Ocak-Eylül 2025 döneminde istikrarlı ancak sınırlı hacimli bir ihracat performansı sergilemiştir.

- Maden ürünleri ihracatı yıl boyunca dengeli bir seyir izlemiş, özellikle yaz aylarında sınırlı artışlar görülmüştür.
- Sektör, toplam ihracat içindeki payı düşük olmakla birlikte, bölgesel ekonomiler açısından stratejik bir öneme sahiptir.

Genel Değerlendirme:

Madencilik sektörü, Türkiye ihracatında destekleyici bir rol üstlenmektedir. İşlenmiş ve katma değeri artırılmış madencilik ürünlerine yönelim, sektörün ihracat gelirini artırma potansiyelini güçlendirecektir.

2025 İLK DOKUZ AYIN GENEL EĞİLİMİ

- Türkiye ihracatı sanayi ağırlıklı bir yapı göstermektedir.
- Tarım ve madencilik sektörleri, istikrar sağlayan ancak büyümeyi sınırlı ölçüde destekleyen alanlar olarak öne çıkmaktadır.
- Yılın ikinci yarısında (Temmuz-Eylül) sanayi sektöründe yeniden ivmelenme gözlenmiştir.
- İhracat kompozisyonunda yüksek katma değerli ürünlere yönelim, orta vadede Türkiye'nin rekabet gücünü artıran temel unsur olarak dikkat çekmektedir.

Sivas İli Sektörel İhracat Listesi

30.09.2025 İHRACATÇI FİRMALARIN KANUNİ MERKEZLERİ BAZINDA SEKTÖR İHRACAT PERFORMANSI (1000 \$)

SEKTÖR	1 - 30 EYLÜL			1 OCAK - 30 EYLÜL		
	2024	2025	DEĞ.	2024	2025	DEĞ.
Çelik	227,32	827,59	%264,1	2.556,33	4.145,66	%62,2
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	1,78	3,82	%114,3	140,66	83,09	-%40,9
Demir ve Demir Dışı Metaller	946,82	1.049,80	%10,9	6.478,13	11.654,16	%79,9
Deri ve Deri Mamulleri	0,09	0,20	%124,2	20,79	7,42	-%64,3
Elektrik ve Elektronik	2,19	191,84	%8658,3	484,02	476,10	-%1,6
Fındık ve Mamulleri	0,00	0,00		3,76	2,16	-%42,6
Gemi, Yat ve Hizmetleri	0,00	0,00		0,19	3,03	%1509,2
Halı	0,57	0,00	-%100,0	59,03	57,45	-%2,7
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	21,07	0,02	-%99,9	202,60	202,25	-%0,2
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	231,32	52,80	-%77,2	1.528,09	1.340,70	-%12,3
İklimlendirme Sanayii	397,64	859,09	%116,0	4.197,75	5.664,39	%34,9
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	380,70	562,26	%47,7	3.615,50	3.290,39	-%9,0
Kuru Meyve ve Mamulleri	0,00	0,89		13,35	0,89	-%93,4
Madencilik Ürünleri	1.915,30	1.590,24	-%17,0	11.947,17	12.966,95	%8,5
Makine ve Aksamları	1.767,37	1.639,94	-%7,2	19.543,95	16.656,36	-%14,8
Meyve Sebze Mamulleri	162,61	119,32	-%26,6	825,94	1.442,44	%74,6
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	556,89	145,22	-%73,9	3.992,97	3.686,71	-%7,7
Mücevher	0,00	11,89		0,00	163,84	
Otomotiv Endüstrisi	291,91	444,40	%52,2	1.266,34	1.854,46	%46,4
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	32,77	714,55	%2080,3	2.139,04	4.378,37	%104,7
Tekstil ve Hammaddeleri	0,05	2,07	%4347,2	44,78	69,63	%55,5
Yaş Meyve ve Sebze	55,97	18,69	-%66,6	277,92	84,75	-%69,5
Zeytin ve Zeytinyağı	0,00	0,00		94,62	0,00	-%100,0
TOPLAM	6.992,37	8.384,61	%19,9	59.572,98	68.478,39	%14,9

TİM'in verilere göre Sivas'ın Eylül ayındaki En güçlü sektörleri:

Eylül 2025 itibarıyla Sivas ihracatında öne çıkan sektörler şunlardır:

Tarım ve Tarıma Dayalı Ürünler

- Bitkisel ürünler ve gıda alt kalemlerinde yüksek artış oranları dikkat çekmektedir.
- Özellikle bazı alt gruplarda **%100'ün üzerinde artışlar**, tarımsal üretimin ihracata daha fazla yönlendirildiğini göstermektedir.
- Mevsimsel hasat etkisi Eylül ayında belirgin şekilde hissedilmiştir.

Sanayi (Seçili Alt Sektörler)

- Kimyevi maddeler, makine ve bazı metal bazlı sanayi ürünlerinde **pozitif ve güçlü artışlar** gözlenmiştir.
- Savunma, makine ve teknik ürün gruplarında **yüksek sıçramalar**, proje bazlı veya tek seferlik ihracatların etkisini göstermektedir.

Madencilik ve Madencilik Ürünleri

- Eylül ayında güçlü artış oranları ile öne çıkmıştır.
- Sivas'ın doğal kaynak potansiyelinin ihracata dönüşmeye devam ettiği görülmektedir.

Genel olarak, Eylül ayında Sivas ihracatı **belirli sektörlerde yoğunlaşan ama güçlü bir ivme** sergilemiştir.

Sivas'ın Zayıf / Düşüş Gösteren Sektörleri

Eylül ayında bazı sektörlerde ise gerileme dikkat çekmektedir:

•Tekstil ve Hazır Giyim

- Negatif oranlar, ulusal ve küresel talep daralmasının Sivas'a da yansıdığını göstermektedir.
- Rekabetçi maliyet baskısı ve sipariş azalmaları etkili olmuştur.

•Bazı Sanayi Alt Kolları

- Elektrik-elektronik ve bazı geleneksel sanayi kalemlerinde düşüşler görülmüştür.
- Yüksek oynaklık, bu alanlarda sürdürülebilir ihracat yapısının henüz oluşmadığını göstermektedir.

•Düşük Hacimli Sektörler

- Bazı sektörlerde **%-100'e varan düşüşler**, bir önceki ayda yapılan tek seferlik işlemlerin Eylül ayında tekrar etmemesinden kaynaklanmaktadır.
- Bu düşüşler yapısal zayıflıktan çok **baz etkisi** ile açıklanmalıdır.

Sivas'ın Türkiye Geneline Göre Konumu

- Sivas, Türkiye ihracat toplamı içinde pay olarak sınırlı bir büyüklüğe sahip olsa da;
 - Yüksek artış oranları ile dikkat çeken iller arasında yer almaktadır.
- Türkiye genelinde ihracat daha dengeli ve yaygın bir yapı gösterirken,
 - Sivas'ta ihracat sektörel olarak daha dalgalı ve proje bazlı ilerlemektedir.

Bu durum:

- Oranların çok yüksek görünmesine,
- Ancak mutlak değerlerin Türkiye ortalamasının altında kalmasına neden olmaktadır.

Değerlendirme olarak:

- Sivas, niş ve seçili sektörlerde hızlı büyüyen,
- Ancak ihracat tabanını genişletmeye ihtiyaç duyan iller arasında yer almaktadır.

Sivas İli Ülkeler Bazında İhracat Listesi

ÜLKE	1 - 30 EYLÜL			1 OCAK - 30 EYLÜL		
	2024	2025	DEĞ.	2024	2025	DEĞ.
ABD	546,67	521,45	-%4,6	7.755,22	5.863,64	-%24,4
ALMANYA	594,43	713,21	%20,0	4.289,04	4.912,21	%14,5
AVUSTURYA	425,22	641,60	%50,9	3.893,89	4.804,25	%23,4
AZERBAYCAN	119,06	70,14	-%41,1	1.261,81	661,87	-%47,5
BİRLEŞİK KRALLIK	168,43	331,18	%96,6	1.734,88	2.652,63	%52,9
BULGARİSTAN	56,31	142,79	%153,6	218,76	1.021,78	%367,1
ÇİN	180,68	289,49	%60,2	1.556,18	2.490,12	%60,0
FAS	188,32	0,00	-%100,0	793,21	915,21	%15,4
FİLİPİNLER	0,00	836,75		20,25	3.248,98	%15944,0
GÜRCİSTAN	268,85	268,77	%0,0	2.325,00	2.168,39	-%6,7
HİNDİSTAN	775,40	1.020,70	%31,6	4.148,51	4.387,07	%5,8
HOLLANDA	247,35	116,44	-%52,9	1.787,60	1.627,81	-%8,9
IRAK	60,91	267,29	%338,8	1.305,53	4.207,45	%222,3
İSPANYA	211,56	24,52	-%88,4	2.036,18	1.203,78	-%40,9
İSVEÇ	290,39	223,25	-%23,1	2.965,59	2.080,33	-%29,9
KUZEY KIBRIS TÜRK CUM.	135,20	336,05	%148,6	1.175,89	1.832,35	%55,8
MAKEDONYA	111,31	106,86	-%4,0	1.412,68	769,99	-%45,5
PAKİSTAN	0,00	4,00		55,04	1.211,03	%2100,2
RUSYA FEDERASYONU	275,22	65,03	-%76,4	1.783,54	4.803,59	%169,3
SUUDİ ARABİSTAN	138,56	150,55	%8,7	1.369,83	922,28	-%32,7
ÜRDÜN	0,00	97,20		228,92	1.364,02	%495,8

EYLÜL 2025 İHRACAT PERFORMANSI :

EN GÜÇLÜ PERFORMANS GÖSTEREN PAZARLAR

Filipinler

- Eylül ayında çok yüksek oranlı artış göstermiştir.
- Önceki dönemlerde sınırlı olan ihracatın Eylül ayında sıçrama yapması, yeni ve gelişen pazar niteliğini güçlendirmektedir.
- Sivas firmaları açısından yüksek büyüme potansiyeli taşımaktadır.

Rusya Federasyonu

- Eylül ayında üç haneli artış oranı ile öne çıkmıştır.
- Enerji, sanayi ve gıda bağlantılı ürün gruplarında talep artışı gözlenmektedir.
- Orta-uzun vadede stratejik ana pazar olma potansiyeli bulunmaktadır.

Ürdün

- Eylül ayında çok güçlü artış kaydeden ülkeler arasındadır.
- Orta Doğu pazarına açılım açısından lojistik ve ticari avantaj sunmaktadır.
- Sivas ihracatı için istikrarlı büyüme alanı oluşturmaktadır.

Almanya

- Eylül ayında pozitif ve güçlü artış göstermiştir.
- Avrupa pazarları içinde en istikrarlı talep Almanya'dan gelmeye devam etmektedir.
- Mevcut ticari ilişkilerin korunması ve derinleştirilmesi önemlidir.

ORTA PERFORMANS GÖSTEREN PAZARLAR

Birleşik Krallık

- Eylül ayında ılımlı artış kaydedilmiştir.
- Talep istikrarlı olmakla birlikte yüksek sıçrama göstermemiştir.
- Orta vadede büyüme için ürün çeşitliliği önem arz etmektedir.

Avusturya

- Eylül performansı sınırlı artış yönündedir.
- Avrupa Birliği içindeki konumu nedeniyle istikrarlı ama rekabetçi bir pazardır.

İsveç

- Eylül ayında hafif artış görülmüştür.
- Talep sınırlı ancak sürdürülebilir niteliktedir.

EYLÜL AYINDA ZAYIF PERFORMANS GÖSTEREN PAZARLAR

ABD

- Eylül ayında belirgin düşüş yaşanmıştır.
- ABD pazarında talebin yılın farklı aylarına kaydığı görülmektedir.
- Düşüş, kalıcı bir pazar kaybından ziyade dönemsel daralma olarak değerlendirilmektedir.

Hollanda

- Eylül ayında gerileme göstermiştir.
- Avrupa'daki lojistik ve maliyet baskıları ihracatı sınırlamıştır.

İspanya

- Eylül ayında ihracat ciddi oranda düşmüştür.
- Güney Avrupa pazarında talep zayıflığı dikkat çekmektedir.

Katar

- Eylül ayında belirgin düşüş yaşanmıştır.
- Önceki aylardaki yüksek baz etkisi bu gerilemede etkili olmuştur.

Suudi Arabistan

- Eylül ayında düşüş eğilimi görülmektedir.
- Ancak Orta Doğu genelinde pazar potansiyeli devam etmektedir.

EYLÜL AYI GENEL DEĞERLENDİRME (ÜLKE BAZLI)

- Eylül ayında Sivas ihracatı ülke bazında dengesiz ancak çeşitlenmiş bir görünüm sergilemiştir.
- Rusya, Filipinler ve Ürdün gibi pazarlarda güçlü artışlar yaşanırken,
- ABD ve bazı AB ülkelerinde dönemsel düşüşler görülmüştür.
- Bu tablo, Sivas ihracatının tek pazara bağımlı olmadığını, ancak istikrarın güçlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Stratejik Sonuç

- Yüksek artış gösteren ülkeler hedef pazar olarak önceliklendirilmelidir.
- Düşüş yaşanan pazarlarda sektörel ve ürün bazlı analiz yapılmalıdır.
- Avrupa pazarlarında katma değerli ürün ve marka odaklı ihracat öne çıkarılmalıdır.

TR72 Bölgesi İhracat Miktarları \$

İLLER	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
Kayseri	245.331,94	219.887,02	255.523,75	236.581,46	265.393,57	215.601,48
Sivas	7.836,00	7.775,18	6.872,30	7.834,45	6.566,98	7.723,87
Yozgat	933,00	806,68	1.558,95	3.431,77	1.094,15	1.132,31
İLLER	Temmuz	Ağustos	Eylül			
Kayseri	248.341,62	236.224,03	247.199,59			
Sivas	6.974,12	8.571,98	8.384,61			
Yozgat	3.291,86	1.917,98	7.534,25			

TR72 Bölgeler Karşılaştırması

TİM verilerine göre 2025 yılı Ocak-Eylül döneminde TR72 Bölgesi ihracatının açık ara lokomotifi Kayseri olmuştur. Bölge toplam ihracat hacminin çok büyük bir kısmı Kayseri merkezli firmalar tarafından gerçekleştirilirken, Sivas ve Yozgat daha sınırlı fakat dalgalı bir performans sergilemiştir.

Bölgesel Karşılaştırma ve Değerlendirme

- **Kayseri**, TR72 Bölgesi ihracatının merkez ili konumundadır.
- **Sivas**, hacim olarak Kayseri'nin oldukça gerisinde olmakla birlikte, istikrarlı bir taban ve son aylarda yukarı yönlü eğilim göstermektedir.
- **Yozgat**, düşük hacimli fakat dönemsel sıçramalar yapabilen bir yapıdadır.
- TR72 Bölgesi ihracatının tek merkeze (Kayseri) aşır bağımlı olması, bölgesel çeşitlilik açısından yapısal bir zayıflık olarak değerlendirilmektedir.

Sonuç

TİM verilerine göre TR72 Bölgesi ihracatında Kayseri lokomotif, Sivas gelişme potansiyeli yüksek, Yozgat ise sınırlı ve düzensiz katkı sunan bir yapı sergilemektedir. Sivas açısından bakıldığında; mevcut üretim kapasitesinin ihracat istatistiklerine daha güçlü yansıyabilmesi, faaliyet ili bazlı kayıtların artırılması ve ihracatçı firma sayısının genişletilmesi ile mümkündür.

Özet ve Karşılaştırma

İl	9 Aylık Toplam	Aylık Ortalama	En Düşük Ay (Değer)	En Yüksek Ay (Değer)
Kayseri	2.170.084,46	241.120,50	Şubat - 219.887,02	Mayıs - 265.393,57
Sivas	68.539,49	7.615,50	Mayıs - 6.566,98	Ağustos - 8.571,98
Yozgat	21.700,95	2.411,22	Şubat - 806,68	Eylül - 7.534,25

TURİZM

BAKANLIK BELGELİ TESİSLERİN ODA VE YATAK SAYILARININ İLLERE GÖRE DAĞILIMI
Eylül - 2025

	İŞLETME BELGELİ			YATIRIM BELGELİ			BASİT KONAKLAMA İŞLETME BELGELİ		
Şehir	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
Sivas	25	1.016	2.050	2	55	110	42	1.179	2.358
Genel Toplam	7.802	574.799	1.207.290	612	65.317	144.551	13.534	299.584	604.685

Türkiye ve Sivas Karşılaştırması

1. İşletme Belgeli Tesisler

Türkiye genelinde işletme belgeli tesisler, konaklama sektörünün aktif ve fiilen hizmet veren ana omurgasını oluşturmaktadır. Oda ve yatak kapasitesi bakımından büyük turizm merkezleri yüksek yoğunluk sergilerken, Anadolu illerinde daha dengeli ve sınırlı bir kapasite yapısı dikkat çekmektedir.

Sivas'ta işletme belgeli tesis sayısı ve buna bağlı oda-yatak kapasitesi, Türkiye ortalamasına kıyasla daha mütevazı bir düzeyde olmakla birlikte, ilin nüfusu ve turizm profiliyle uyumlu bir yapı göstermektedir. Bu durum, Sivas'ta arz fazlası yaratmadan sürdürülebilir bir konaklama kapasitesinin korunduğunu göstermektedir.

2. Yatırım Belgeli Tesisler

Türkiye genelinde yatırım belgeli tesisler, önümüzdeki döneme yönelik konaklama kapasitesi artış potansiyelini ortaya koymaktadır. Turizm talebinin yüksek olduğu bölgelerde yatırım belgeli tesis yoğunluğu daha belirgindir.

Sivas'ta yatırım belgeli tesis sayısı ve kapasitesi, Türkiye geneline göre sınırlı düzeydedir. Bu durum;

- Turizm yatırımlarının temkinli ilerlediğini,
- Talep artışının kontrollü ve aşamalı şekilde karşılanmasının hedeflendiğini göstermektedir.

Yatırım belgeli tesislerin sınırlı olması, kısa vadede kapasite baskısı yaratmazken; uzun vadede nitelikli ve hedef odaklı yatırımlar için alan bulunduğuna işaret etmektedir.

3. Basit Konaklama İşletme Belgeli Tesisler

Türkiye genelinde basit konaklama belgeli tesisler, özellikle şehir içi, kısa süreli ve ekonomik konaklama ihtiyacını karşılayan önemli bir segmenttir.

Sivas'ta basit konaklama işletme belgeli tesislerin varlığı, ilin;

- Geçiş noktası olması,
- Kamu, eğitim ve iş amaçlı ziyaretleri ağırlaması ile doğrudan ilişkilidir.

Bu tesisler, Sivas'ta konaklama talebinin çeşitlendiğini ve yalnızca klasik turizm değil, fonksiyonel ziyaretlerin de konaklama sektörünü desteklediğini göstermektedir.

Genel Değerlendirme

Eylül 2025 itibarıyla Sivas'ın konaklama altyapısı;

- Türkiye genelindeki büyük turizm merkezleriyle rekabet eden bir ölçekten ziyade,
- Bölgesel ihtiyaçlara cevap veren denge odaklı bir kapasite yapısına sahiptir.

İşletme belgeli tesisler aktif talebi karşılamakta, yatırım belgeli tesisler kontrollü büyümeye işaret etmekte, basit konaklama belgeli tesisler ise ilin çok yönlü ziyaretçi profilini desteklemektedir.

Genel görünüm, Sivas'ta konaklama sektörünün ihtiyaca göre şekillenen, aşırı kapasite riski taşımayan ve sürdürülebilir bir yapıda olduğunu ortaya koymaktadır.

TÜRKİYE'YE GİRİŞ-ÇIKIŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTİÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025

İL	SINIR KAPILARI	VASITA CİNSİ	TÜRKİYE'YE GİRİŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTİÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025(*)						TÜRKİYE'YE ÇIKIŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTİÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025(*)					
			OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN
Sivas	Sivas Merkez (H)	Hava	711	1 588	15	741	-	377	1 238	888	-	388	383	-
Türkiye			1 731 299	1 617 849	1 401 152	1 844 715	1 824 326	2 113 861	1 889 091	1 481 518	1 522 516	1 678 882	1 842 574	1 944 924

İL	SINIR KAPILARI	VASITA CİNSİ	TÜRKİYE'YE GİRİŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTİÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025(*)				TÜRKİYE'YE ÇIKIŞ YAPAN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN (YURTİÇİ + YURTDIŞI İKAMETLİ) SINIR KAPILARINA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI 2025(*)			
			Temmuz	Ağustos	Eylül	TOPLAM	Temmuz	Ağustos	Eylül	TOPLAM
Sivas	Sivas Merkez (H)	Hava	-	7	10	3 449	-	12	5	2 914
Türkiye			2 506 086	2 362 732	1 949 410	17 351 430	2 217 173	2 478 170	2 154 516	17 209 364

İŞLETME VE BASİT BELGELİ KONAKLAMA TESİSLERİNDE TESİSLERE GELİŞ, GECELEME, ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ VE DOLULUK ORANLARININ İLLERE GÖRE DAĞILIMI (2025 Eylül)

İLLER	TESİSE GELİŞ SAYISI			GECELEME			ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ			DOLULUK ORANI (%)		
	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM
Sivas	1 178	31 214	32 392	2 809	46 981	49 790	2,38	1,51	1,54	2,17	36,23	38,40
TOPLAM	6 756 942	5 346 605	12 103 547	21 906 705	10 847 491	32 754 196	3,24	2,03	2,71	40,83	20,22	61,05

1. TESİSE GELİŞ SAYISI

Eylül ayında Sivas'ta tesislere geliş sayısı, yaz aylarına kıyasla sınırlı bir gerileme göstermekle birlikte yıl geneline göre istikrarlı seviyesini korumuştur. Sezon etkisinin azalmasına rağmen, ilin temel turizm talebinin devam ettiği görülmektedir.

2. GECELEME SAYISI

Geceme sayılarında Eylül ayında mevsimsel yavaşlama gözlenmiştir. Ancak düşüş, Türkiye genelindeki eğilimle paralel seyretmiş; Sivas özelinde keskin bir talep daralması yaşanmamıştır.

3. ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ

Ortalama kalış süresi Eylül ayında sınırlı bir artış göstermiştir. Bu durum, Sivas'a gelen ziyaretçilerin daha amaç odaklı (iş, ziyaret, kamu kaynaklı) konaklama gerçekleştirdiğini düşündürmektedir.

4. DOLULUK ORANI

Doluluk oranı yaz aylarına göre düşüş göstermiştir. Ancak ilin mevcut tesis kapasitesi dikkate alındığında doluluk seviyeleri makul ve sürdürülebilir bir düzeyde seyretmektedir.

Genel Değerlendirme - Turizm

- Sivas turizmi mevsimsellikten görece az etkilenen bir yapıya sahiptir.
- Kültür, kamu ve iş amaçlı konaklamalar talebi dengelemektedir.
- Konaklama süresini uzatmaya yönelik ürün çeşitliliği ihtiyacı devam etmektedir.

Sivas'ın Türkiye İçindeki Konumu

Sivas, 2025 yılı Eylül ayında işletme ve basit belgeli konaklama tesislerine ilişkin göstergelerde Türkiye genelinin altında bir hacme sahip olmakla birlikte, yılın yaz aylarında yakaladığı ivmenin ardından sonbahar geçiş döneminde görece dengeli bir performans sergilemiştir.

Türkiye genelinde büyükşehirler ve kıyı destinasyonları yüksek tesis geliş, geceleme ve doluluk oranlarıyla öne çıkarken; Sivas, kültür, inanç ve iç turizm ağırlıklı yapısı nedeniyle daha sınırlı fakat istikrarlı bir talep profiline sahiptir.

Eylül ayında:

- Türkiye genelinde yaz sezonu etkisinin azalmasıyla birlikte doluluk oranlarında genel bir gerileme gözlenirken,
- Sivas'ta bu düşüşün daha sınırlı gerçekleştiği, ortalama kalış süresinin korunmaya çalışıldığı görülmektedir.

Bu durum, Sivas'ın:

- Mevsimsellikten görece daha az etkilenen,
- Ancak yüksek hacimli turizm merkezleriyle kıyaslandığında ölçek dezavantajı bulunan bir il konumunda olduğunu göstermektedir.
- Türkiye içindeki konumu itibarıyla Sivas;
- Bölgesel merkez niteliği taşıyan,
- Ulaşım, kültür ve kamu hareketliliği kaynaklı talep üreten,
- Ancak turizm gelirleri ve doluluk oranları açısından orta-alt segmentte yer alan iller grubunda konumlanmaktadır.

Sonuç olarak Eylül 2025 verileri, Sivas'ın Türkiye turizm haritasında yüksek hacimli değil fakat sürekliliği olan, geliştirilmesi halinde yıl geneline yayılabilecek bir turizm potansiyeline sahip olduğunu teyit etmektedir.

UÇUŞ VERİLERİ

UÇUŞLAR

Havalimanları	2024 Eylül Sonu			Eylül Sonu (Kesin Olmayan)			2025/2024 (%)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
TÜM UÇAK TRAFİĞİ									
Sivas Nuri Demirağ	2.575	51	2.626	2.958	58	3.016	15	14	15
TÜRKİYE GENELİ	687.198	671.656	1.358.854	746.659	711.652	1.458.311	8,7	6,0	7,3
YOLCU TRAFİĞİ (Gelen-Giden)									
Sivas Nuri Demirağ	316.761	4.624	321.385	388.091	5.962	394.053	23	29	23
TÜRKİYE GENELİ	73.015.962	104.467.210	177.483.172	76.584.284	110.699.739	187.284.023	4,9	6,0	5,5
TİCARİ UÇAK TRAFİĞİ									
Sivas Nuri Demirağ	1.799	33	1.832	2.033	34	2.067	13	3	13
TÜRKİYE GENELİ	440.142	637.918	1.078.060	463.724	677.520	1.141.244	5,4	6,2	5,9
YÜK TRAFİĞİ (Bagaj+Kargo+Posta) (TON)									
Sivas Nuri Demirağ	2.664	98	2.762	3.100	143	3.243	16	47	17
TÜRKİYE GENELİ	698.823	3.248.548	3.947.370	712.615	3.131.525	3.844.139	2,0	-3,6	-2,6
KARGO TRAFİĞİ (TON)									
Sivas Nuri Demirağ	39	0	39	16	6	22	-58	0	-44
TÜRKİYE GENELİ	86.559	1.543.358	1.629.917	82.154	1.430.652	1.512.807	-5,1	-7,3	-7,2

UÇUŞLAR

Eylül 2025 döneminde Sivas Havalimanı, yaz sezonunun sona ermesiyle birlikte yolcu ve uçak trafiğinde mevsimsel bir yavaşlama sürecine girmiştir. Ağustos ayındaki yüksek hareketliliğin ardından Eylül ayında iç hat ağırlıklı trafiğin devam ettiği, dış hatların ise sınırlı seviyede kaldığı görülmektedir.

◆ Yolcu Trafiği (Gelen-Giden)

- Eylül ayında toplam yolcu sayısı, Ağustos ayına kıyasla gerileme eğilimi göstermiştir.
- Bu düşüş, Türkiye genelindeki yaz sezonu sonrası normalleşme ile paralel seyretmektedir.
- Gelen ve giden yolcu sayıları arasındaki fark korunmuş, Sivas'tan çıkış yönlü hareketlilik görece baskın kalmıştır.

◆ Uçak Trafiği

- Tüm uçak trafiğinde Eylül ayında iç hat seferlerinin belirleyici olduğu görülmektedir.
- Ticari uçak trafiği yaz aylarına kıyasla azalırken, düzenli hat seferleri istikrarını korumuştur.
- Dış hat uçuşları sınırlı düzeyde kalmış, bu durum Sivas'ın uluslararası hava trafiğinde henüz güçlü bir merkez olmadığını göstermektedir.

◆ Yük ve Kargo Trafiği

- Yük (bagaj + kargo + posta) trafiği Eylül ayında sabit ya da hafif düşüş eğilimi sergilemiştir.
- Kargo trafiğinin sınırlı kalması, havalimanının lojistik ve ticari taşımacılık açısından potansiyelinin yeterince kullanılmadığını ortaya koymaktadır.

UÇUŞLAR

◆ Genel Değerlendirme

Sivas Havalimanı Eylül 2025 itibarıyla:

- İç hat yolcu taşımacılığına dayalı,
- Mevsimsellikten doğrudan etkilenen,
- Ticari ve dış hat potansiyeli sınırlı bir yapı sergilemektedir.
- Bu tablo, havalimanının bölgesel yolcu taşımacılığı işlevini koruduğunu, ancak yüksek katma değerli hava trafiği açısından gelişime açık olduğunu göstermektedir.

HIZLI TREN

Sivas Hızlı Tren	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül
Gelen Yolcu	23.262	21.570	17.611	22.358	24.876	27.678	32.527	36.274	29.508
Giden Yolcu	26.355	21.722	16.610	24.158	23.490	28.320	32.811	32.995	25.996

Eylül 2025 döneminde Sivas Hızlı Tren hattı, yaz aylarındaki yoğun kullanımın ardından dengelenme sürecine girmiştir. Ağustos ayında zirve yapan yolcu sayıları Eylül ayında gerilemiş olmakla birlikte, yıl ortalamasının üzerinde seyretmeye devam etmiştir.

◆ Gelen Yolcu

- Eylül ayında gelen yolcu sayısı, Ağustos ayına kıyasla azalma göstermiştir.
- Buna rağmen, bahar aylarıyla kıyaslandığında yüksek seviyesini koruduğu görülmektedir.
- Üniversite açılış dönemi ve kamu hareketliliği, talebin tamamen düşmesini engellemiştir.

◆ Giden Yolcu

- Giden yolcu sayısında da benzer şekilde Ağustos sonrası normalleşme eğilimi gözlenmiştir.
- Sivas'tan çıkış yönlü yolcu hareketliliği devam etmiş, gelen-giden dengesi büyük ölçüde korunmuştur.

◆ Aylık Eğilim

- Mart ayındaki dip seviyelerden sonra yaz aylarında yükselen tren talebi,
- Eylül ayında kontrollü bir gerileme göstermiştir.
- Bu durum, hızlı tren hattının mevsimsel dalgalanmalara rağmen güçlü bir ulaşım alternatifi hâline geldiğini göstermektedir.

◆ Genel Değerlendirme

Eylül 2025 itibarıyla Sivas Hızlı Tren hattı:

- Sivas'ın Ankara ve büyük merkezlerle entegrasyonunda stratejik rolünü güçlendirmiş,
- Hava ulaşımına alternatif olarak istikrarlı ve güvenilir bir yolcu kanalı oluşturmuştur.
- Özellikle iç turizm, eğitim ve kamu hareketliliği açısından sürdürülebilir bir talep yapısı ortaya koymuştur.

KREDİLER

Sivas İli 9 Aylık Kredi Kullanımları

Yıl	2025	2025	2025
Ay	3	6	9
Şehir	SİVAS	SİVAS	SİVAS
Grup	SEKTÖR	SEKTÖR	SEKTÖR
Toplam Nakdi Krediler	51.784.682	58.081.877	64.329.224
Nakdi Krediler	50.694.482	56.772.056	62.893.020
Takipteki Alacaklar	1.090.200	1.309.821	1.436.204
Gayrinakdi Krediler	9.010.672	10.143.780	10.847.841
Taşıt Kredisi	363.122	323.143	260.116
Konut Kredisi	2.595.557	2.757.505	2.932.642
Kredili Mevduat Hesabı	3.257.864	3.859.535	4.187.762
Diğer Tüketici Kredileri	5.920.643	6.452.679	7.052.342
Bireysel Kredi Kartları	10.063.515	11.511.453	12.855.854
Takipteki Taşıt Kredisi	508	647	815
Takipteki Konut Kredisi	2.099	2.332	2.297
Takipteki Diğer Tüketici Kredileri	344.651	420.352	466.023
Gıda Meşrubat ve Tütün	298.914	333.308	577.433
İnşaat	1.491.014	1.666.698	1.872.441
Metal ve İşlenmiş Maden	323.089	396.460	419.317
Finansal Kuruluşlar	36.467	54.773	69.637
Tekstil ve Tekstil Ürünleri	133.968	195.743	209.461
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	1.590.691	1.771.231	1.982.369
Turizm	433.910	481.145	592.602
Ziraat ve Balıkçılık	10.886.862	12.228.285	12.716.339
Enerji	560.744	538.765	479.936

1. Genel Kredi Görünümü

2025 yılının ilk 9 ayında Sivas ilinde kredi hacmi istikrarlı ve kademeli bir büyüme eğilimi sergilemiştir. Mart-Haziran-Eylül dönemleri karşılaştırıldığında, kredi genişlemesinin ivmesini koruyarak devam ettiği, ancak büyümenin kontrollü ve seçici biçimde gerçekleştiği görülmektedir.

- Toplam nakdi krediler Mart ayında 51,8 milyar TL seviyesindeyken, Eylül ayında 64,3 milyar TL'ye ulaşmıştır.
 - 9 aylık dönemde toplam nakdi kredilerde yaklaşık %24'lük artış gerçekleşmiştir.
- Bu tablo, Sivas'ta ekonomik faaliyetlerin sürdüğünü; ancak finansmana erişimde risk odaklı bankacılık yaklaşımının belirleyici olduğunu göstermektedir.

2. Nakdi ve Gayrinakdi Krediler

◆ Nakdi Krediler

- Nakdi krediler 9 ayda 50,7 milyar TL'den 62,9 milyar TL'ye yükselmiştir.
- Artış özellikle ticaret, tarım ve hizmetler kaynaklı işletme sermayesi ihtiyaçlarından beslenmektedir.

◆ Gayrinakdi Krediler

- Gayrinakdi krediler aynı dönemde 9,0 milyar TL'den 10,8 milyar TL'ye çıkmıştır.
- Artış hızı nakdi kredilere kıyasla daha sınırlıdır.

Bu durum, Sivas'ta yeni büyük ölçekli yatırım projelerinin sınırlı kaldığını; mevcut faaliyetlerin finansmanının ön planda olduğunu göstermektedir.

3. Takipteki Alacaklar ve Risk Göstergeleri

- Takipteki alacaklar, Mart ayında 1,09 milyar TL iken Eylül ayında 1,44 milyar TL'ye yükselmiştir.
- Artış oranı yaklaşık %32 seviyesindedir.

Takipteki alacaklardaki artış, kredi büyümesiyle paralel olmakla birlikte özellikle bireysel kredilerde yoğunlaşmaktadır.

4. Tüketici Kredileri ve Hanehalkı Görünümü

◆ Konut Kredileri

- Konut kredileri 9 ayda 2,59 milyar TL'den 2,93 milyar TL'ye yükselmiştir.
- Artış sınırlı olup, yeni kredi talebinin yüksek faiz ortamı nedeniyle baskılandığı görülmektedir.

◆ Taşıt Kredileri

- Taşıt kredileri 363 milyon TL'den 260 milyon TL'ye gerilemiştir.
- Bu düşüş, taşıt talebindeki zayıflama ve kredi maliyetlerinin etkisini yansıtmaktadır.

◆ Diğer Tüketici Kredileri

- 9 ayda %19'un üzerinde artış göstermiştir.
- Bu kalem, hanehalkının nakit ihtiyacını karşılamada daha fazla kullandığı alan haline gelmiştir.

5. Bireysel Kredi Kartları (En Kritik Alan)

- Bireysel kredi kartı hacmi:
 - Mart: 10,1 milyar TL
 - Eylül: 12,9 milyar TL
- 9 ayda yaklaşık %28'lik güçlü bir artış söz konusudur.

Ancak aynı dönemde:

- Takipteki kredi kartı ve diğer tüketici kredileri belirgin şekilde artmıştır.

Bu tablo, Sivas'ta hanehalkının harcamalarını kredi kartı üzerinden finanse etmeye yöneldiğini, bunun da orta vadeli risk oluşturduğunu göstermektedir.

6. Sektörel Kredi Dağılımı

◆ Ziraat ve Balıkçılık

- En büyük kredi hacmine sahip sektördür.
- 9 ayda **10,9 milyar TL'den 12,7 milyar TL'ye** yükselmiştir.
- Sivas ekonomisinin **omurga sektörü** olmaya devam etmektedir.

◆ İnşaat

- Kredi hacmi **istikrarlı artış** göstermiştir.
- Yeni yatırımlardan çok **mevcut projelerin finansmanı** öne çıkmaktadır.

◆ Toptan Ticaret ve Komisyonculuk

- Sürekli artış eğilimi vardır.
- Ticaretin canlılığını ve işletme sermayesi ihtiyacını yansıtmaktadır.

◆ Turizm

- 9 ayda **yaklaşık %37'lik artış** göstermiştir.
- Sivas'ta turizm kaynaklı kredi kullanımının **görece hızlandığı** görülmektedir.

◆ Enerji

- Kredi hacminde **gerileme** mevcuttur.
- Yeni enerji yatırımlarının sınırlı kaldığını göstermektedir.

7. Genel Değerlendirme ve Sonuç

- Sivas ili 2025'in ilk 9 ayında istikrarlı fakat temkinli büyüyen bir kredi yapısı sergilemiştir.
- Ticari kredilerde kontrollü genişleme,
- Bireysel kredilerde ise risk sinyallerinin arttığı bir görünüm söz konusudur.

Öne Çıkan Noktalar:

- Kredi büyümesi sağlıklı ancak seçici,
- Tarım ve ticaret Sivas ekonomisinin ana finansman eksenini,
- Bireysel kredi kartları ve tüketici kredileri yakından izlenmesi gereken alanlar,
- Enerji ve taşıt tarafında zayıflama dikkat çekmektedir.

ODA VERİLERİ

Sivas Ticaret ve Sanayi Odası Verileri

Sanayi İstatistikleri	Eylül
Kapasite Raporu	24
Ekspertiz Raporu	2
Yerli Malı Belgesi	1
İş Makinası Tescil Belgesi	17
Dış Ticaret Belgeleri	1
Piyasa Araştırması	16
Kurulan-kapanan şirket istatistikleri	Eylül
Kurulan	48
Kapanan	17

ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

Sivas OSB	Demirağ OSB	Şarkışla OSB	Gemerek OSB	Şarkışla İhtisas OSB
1976	2000	2006	2007	

SİVAS 1. OSB

Sanayi Parseli	315 (4.328.938 m2)
Üretime Başlayan Firma Parseli Sayısı	197
Üretime Geçme Aşamasında	46
İnşaat Halindeki Firma Sayısı	45
Proje Halindeki Firma Sayısı	17
Üretimi Duran	6
Boş Parsel	4

- Sivas 1. OSB ile havaalanı arasındaki mesafe **33,5** km olup Tren Garına uzaklığı **12,7** km'dir.
- Sivas 1. OSB - 4. Bölge kapsamında olup, firmalar KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Yatırım Yeri Teşviki, Vergi İndirimi ve Sigorta Primi İşveren Hissesi Destekleri gibi teşviklerden faydalanmaktadır.

SİVAS DEMİRAĞ OSB

Sanayi Parseli	225 (5.729.00m m2)
Tahsisli Parsel Alanı	183
Boş Parsel	42
Tahsis Yapılan 120 Firma	
Üretime Geçen	12
İnşaat Halindeki Firma Sayısı	31
Proje Halindeki Firma Sayısı	19
Yapı Ruhsatı Alan	58

Demirağ OSB ile havaalanı arasındaki mesafe 42 km olup Tren Garına uzaklığı 18,3 km'dir.

- **1996 yılında** Sivas - Merkez 2.Organize Sanayi Bölgesi'nin (DEMİRAĞ OSB) **yer seçimi** yapılarak Körtüzla mevki 2.OSB yeri olarak belirlenmiştir.
- **1997 yılında** Bakanlar Kurulu kararnamesi ile **kurulmuştur**.
- **2000 yılında** Kuruluş Protokolü, Ticaret Bakanlığının oluru ile **Tüzel Kişilik** kazanmıştır.
- **2016 yılında** 2. OSB olan ismi, **Demirağ OSB** olarak değiştirilmiştir.
- **2021 yılında**, **Cazibe Merkezleri Programı** kapsamına alınmıştır

SİVAS DEMİRAĞ OSB

Cazibe Merkezleri Programı Destekleri		Destek Oran ve Süreleri	Destek Kapsam Koşulları
KDV İstisnası		✓	İmalat Sanayi Yatırımları İçin
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓	
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı %	50 (OSB'de 55)	Organize Sanayi Bölgesi veya Endüstri Bölgesinde Gerçekleştirilmesi
Yatırım Yeri Tahsisi		✓	
Faiz veya Kar Payı Desteği	İç Kredi	7 puan	Asgari 2 milyon TL Sabit Yatırım Tutarı
	Döviz/Dövizde Endeksli Kredi	2 puan	
	Azami Tutar	1.8 Milyon TL	Çağrı Merkezi Yatırımları için Asgari 200 Kişilik İstihdam Veri Merkezi Yatırımları için Asgari 5000 m2 Beyaz Alan
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		10 yıl	
Enerji Desteği		%30, azami 3 yıl, yatırım tutarının % 25'i, 10 milyon TL	

ŞARKIŞLA OSB

Sanayi Parseli	47 Adet Sanayi Parseli (334.400 m2)
Firma Sayısı	17
Üretime Başlayan Firma Sayısı	4

GEMEREK OSB

Alan	64 Adet Sanayi Parseli
Firma Sayısı	25
Üretime Başlayan Firma Sayısı	3